

Lausuntopalvelu OPH

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Helsinki
OPH-1055-2021

13.4.2021

Tehyn lausunto välinehuoltoalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta

Tehy ry lausuu välinehuoltoalan perustutkinnon perusteiden luonnoksen työelämälähtöisyydestä, tutkinnon muodostumisesta ja tutkinnon osien sisällöistä (ammattitaitovaatimukset, arviointi).

Välinehuoltoalan perustutkinto lisättiin tutkintorakenteeseen kokeilun kautta ja sen perusteet tulivat voimaan 1.8.2018. Tuolloin tutkintoon määritellyn osaamisen voidaan katsoa vastaavan edelleen hyvin työelämän osaamistarpeisiin. Vuoden 2018 jälkeen ammatillisten perustutkintojen esitystapaa on kehitetty. Konkreettisin uudistus on yhtenäinen viisiportainen arviointikriteeristö, joka tullaan ottamaan käyttöön lähivuosina kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa. Jatkossa pyritään myös käyttämään yhdenmukaisempia tutkinnon osien laajuuksia tutkintojen välisen joustavuuden ja valinnaisuuden kehittämiseksi.

Tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyys

Pakollisten tutkinnon osien syntetisointi viidestä kolmeen helpottaa ja selkiyttää työelämäravioijien työtä. Lisäksi uudistuksella on varmasti vaikutusta myös päällekkäisyyteen ja siten edistää opiskelijan oppimista ja opintojen etenemistä sujuvasti.

Tutkinnon muodostuminen

Tutkinnon muodostuminen kolmesta pakollisesta tutkinnon osasta: Välineiden puhdistaminen ja desinfiointi, Välineiden pakkaamisprosessissa toimiminen ja Välineiden sterilointi on kannatettava. Kolme pakollista tutkinnon osaa aiempien viiden sijaan varmasti vähentää päällekkäisyyksiä ja on siten reformin tavoitteiden mukainen. Valinnaiset tutkinnon osat vaikuttaisivat tarkoituksenmukaisilta ja edistävät opiskelijan työllistymistä oman kiinnostuksen kohteena olevaan työpaikkaan. Toisaalta ne voivat toimia urakehityksen edistäjinä työpaikkaa vaihdettaessa jatkuvan oppimisen näkökulmasta.

Tutkinnon osien sisällöt (ammattitaitovaatimukset, arviointi)

Tutkinnon osien sisällöissä on hyvin paljon toistoa. Esimerkiksi ”Säädösten, määräysten ja ohjeiden mukainen toiminta työyhteisössä” toistuu jokaisessa tutkinnon osassa. Em. kokonaisuus on ehdottomasti erittäin tärkeä ja sitä tulee painottaa. Silti ehdotamme ko. ammattitaitovaatimuksen sisällyttämistä yhteen pakolliseen tutkinnon osaan, mikä sijoittuu opintojen alkuun.

Ammattitaitovaatimukset ovat konkreettisia, mutta paikoin myös liian yksityiskohtaisia esim. tarratulostimen käyttö ammattitaitovaatimuksena on liian suppea asia eikä yhteismitallinen esimerkiksi ammattitaitovaatimuksen ”valvoo ja tarkkailee sterilointiprosessia” kanssa.

Tulee selkiyttää ammattitaitovaatimus: ”kirjaa sterilointikuorman tuntien asiakkaita”. s.10

Ammattitaitovaatimusten suppeat kuvaukset ovat haasteellisia arvioida uudella arviointiasteikolla. Edelleen ammattitaitovaatimukset ovat kriteeritasoisia. Nyt näyttäisi siltä, että ammattitaitovaatimusten ja kriteerien uudistaminen on kesken. Tehy on lausunnossaan 2017 jo kommentoinut ammattitaitovaatimusten runsautta ja kriteerinomaisuutta. Lisäksi usein on pikemminkin kyse työtehtävästä ei siitä, miten osaaminen osoitetaan ammattitaitovaatimuksena.

Yhteenveto

Toteamme, että tutkinnon perusteissa kuvatut sisällöt ovat sitä, mitä työelämässä välinehuoltajalta edellytetään. Huomio tulee kuitenkin kiinnittää kokonaisuudessaan liian suppeisiin yksityiskohtiin ja toisaalta runsaaseen päällekkäisyyteen. Sen sijaan erinomainen uudistus on pakollisten tutkinnon osien

yhdistäminen laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Niin ikään valinnaisten tutkinnon osien osaamispisteiden tiivistäminen 15 osp on kannatettava uudistus ja vastaa varmasti laajuudeltaan ja sisällöltään tarvittavaa osaamisen tasoa.

Lisäksi ehdotamme aiemman Tehyn lausunnon (2017) hyödyntämistä soveltuvin osin. Linkki lausuntoon: https://www.tehy.fi/fi/system/files/mfiles/lausunto_tai_kannanotto/2017/06.10.2017_tehyn_lausunto_valinehuoltoalan_perustutkinnon_perusteiden_luonnoksesta_id_8505.pdf

Helsinki 13.4.2021

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Kirsi Coco, koulutuspoliittinen asiantuntija, Tehy ry, kirsi.coco@tehy.fi, p. +358408215057